

V TOBAČNI TOVARNI

Odslej manj negotovosti?

O problematiki, ki je nastala v tobačni panogi, smo že pisali. O njej so razpravljali številni organi in organizacije, tako v Tobačni tovarni Ljubljana, kot v občini in republiki in iskali rešitve, ki bi omogočile izhod iz te situacije. Le tisti, ki bi o tem morali razpravljati, ki bi problem tudi rešili, pa so strmeli v prazno in si hote ali ne hote (kdo bi to vedel?) zatiskali ušesa. Več kot pol leta je namreč bilo potrebno, da so administrativni mlini začeli premleivati in z muko tudi zmleli na dlan položene rešitve.

Zadnjič sta o stanju v Tobačni tovarni, ki je ob koncu aprila zabeležila že krepko preko 21 milijard izgube, na isti dan razpravljala občinski izvršni svet in občinska konferenca ZK, le dan kasneje pa tudi skupščina občinske organizacije ZSS. Vsi trije organi so se strinjali, da so bili s strani TTL opravljeni vsi napor, da se problem reši in podprli tudi njihova nadaljnja prizadevanja. Pri svojih sklepih in stališčih pa niso izpustili vprašanja odgovornosti Zveznega izvršnega sveta, ki se v tej situaciji ni vedel odgovorno.

Pol leta in več je namreč trajalo, da so se spremenile-dvignile maloprodajne cene cigaret. In ravno zaradi tega časovno neusklajenega in v postopku zapletenega reševanja problematike cen v posameznih fazah reprodukcije tobačne panoge, se je TTL znašla v tako zelo kritični situaciji, da so si že postavljali vprašanje, ali naj sploh še delajo, kajti z delom so ustvarjali izgube. Vsak dan okoli tristo starih milijonov. Zvezni izvršni svet je namreč že prvega decembra 1980 sprejel odlok o zvišanju proizvajalčevih cen za surovi tobak letine 1981 za 93,4 odstotke, določili so tudi nove cene za fermentirani tobak, ki so višje za 75,8 odstotka. Cene cigaret pa so ostale, res neložično, nespremenjene. Spričo takega povečanja vhodnih surovin zato ni več mogoče govoriti o izpadu dohodka, marveč že o izgubi, kar pomeni, da letošnjega poslovnega leta ni več mogoče zaključiti s pozitivnim rezultatom. Tovariš Čemažar, direktor TTL, ki je občinski izvršni svet in občinsko konferenco ZK podrobno seznanjal s situacijo v TTL je takšno stanje, ki je nastalo zaradi neodgovornosti odgovornih, označil kot »razprodajo družbenega premoženja.«

Tudi delavci v TTL, ki so šest dni ostali doma na nepredvidenem dopustu, ki imajo za 19 odstotkov nižje osebne dohodka od občinskega povprečja in se jim že leto dni niso dvignili, ne stojijo in niso stali križem rok. Korektno so izpolnjevali dodatni program ukrepov za drastično zmanjšanje stroškov na vseh sektorjih porabe. Tudi vzroke nastale situacije so temeljito proučili, saj prav vse posledice nosijo le oni sami, ne pa tisti, ki so jih povzročili. Na skupščini občinske organizacije ZSS je delavec TTL in član novega občinskega sveta ZSS Janko Čirič med drugim dejal:

»Odločanje posameznikov v imenu samoupravljanja in v imenu delavcev je pri-
sotno bolj kot kdaj koli doslej v 30. letih samoupravljanja. Državo z vsemi institucijami je delavski razred ustanovil zato, da zaščiti njegove interese, ne pa, da posamezne institucije odločajo v njegovem imenu, kar je v veliki meri prisotno v tobačni panogi. Pridobivanje dohodka je v rokah administrativnih ukrepov, ki ne slonijo na ekonomskih osnovah. Delavec pa razpolaga samo z majhnim delom dohodka, v današnji situaciji pa še s tem ne, ker ga ni.«

K sreči se je ZIS 15. maja le odločil, da temu, predvsem svojemu ravnanju naredi konec. Potrdil in določil je nove cene cigaret, zavite cigarete se je podražil za povprečno 22,4 odstotka, kar seveda ni veliko v primerjavi s ceno surovega in fermentiranega tobaka. Takšno razmeroma nizko povečanje maloprodajnih cen cigaret je rezultat dejstva, da je ZIS zvišal stopnjo temeljnega prometnega davka, le za 9 odstotkov in ne za 17 odstotkov, kolikor je predlagal IS Slovenije.

NINA LEGAT-ČOŽ

SKUPŠČINA OBČINSKE ORGANIZACIJE ZSS

Široka in uspešna aktivnost

Na skupščini občinske organizacije ZS so 13. maja ocenili preteklo štiriletno delo občinskega sveta ZS in sprejeli program dela za naslednje mandatno obdobje. Izvolili so tudi nov občinski svet ZS, nadzorni odbor in delegate za 10. kongres ZSS in 9. kongres ZSJ.

Preteklo mandatno obdobje je bilo izredno težavno, je v uvodnih besedah poudaril predsednik OS ZS Janez Čebulj, tako glede mednarodne situacije kot tudi v naših notranjih razmerah. Izredne gospodarske težave, pogojene z zunanji in notranji faktorji, ki se odražajo v visoki inflaciji in ukrepih stabilizacije, so povzročile določen zastoj v samoupravljanju in družbenem napredku. To pa je vplivalo tudi na navidezno manj učinkovito delovanje ZSS, posebno če to primerjamo z izredno živahno in uspešno aktivnostjo med osmim in devetim kongresom ZSS. K temu pa je prispevalo tudi to, da sprejetih resolucij in planov ter sporazumov in dogovorov tako v OZD

Na skupščini občinske organizacije ZS je bil izvoljen nov občinski svet ZS, ki šteje 52 članov in nadzorni odbor, ki šteje pet članov.

Na prvi, konstitutivni seji občinskega sveta, so izvolili novo predsedstvo OS ZS.

Jože Šketa

Za predsednika je bil izvoljen JOŽE ŠKETA, za sekretarja JANEZ KREMŽAR, za izvršna sekretarja pa JOŽE SOJER in RUDI ROJC. Potrdili so tudi delegate za deseti kongres ZSS in deveti kongres ZSJ.

kakor v DPS v precejšnji meri nismo dosledno izpolnjevali in s tem nismo dosegli določenih smotrov in ciljev našega družbenoekonomskega razvoja. »Vse to je omajalo zaupanje delavcev v sposobnost subjektivnih sil za premagovanje številnih problemov in težav po samoupravni poti, istočasno pa tudi izničilo odgovornost nosilcev in izvajalcev resolucij, samoupravnih sporazumov in drugih splošnih predpisov,« so zapisali v poročilo OS ZSS. »To pa je seveda povzročilo dodatne težave in probleme pri izpolnjevanju proizvodnih in drugih delovnih nalog ter ustvarjalo določeno nerazpoloženje delavcev, ker se učinek njihovega dela, zaradi visoke inflacije, sproti razvrednoti.«

Manj neposrednih proizvajalcev, žensk in mladih

Ko je bila leta 1973 ustanovljena Občinska organizacija ZS, je bilo 16500 članov, organiziranih v 180 OO ZS. Ob skupščini občinske organizacije ZS leta 1979 je bilo v 191 OO ZS organiziranih 18600 članov. Število organizacij ZS je v tem iztekačem mandatu počasi naraščalo do števila 205, število članov pa je sedaj 19760. Kot oblika delovanja OO ZS je v 78 OO ZS ustanovljenih 473 sindikalnih skupin. Te so praviloma organizirane za isto skupino delavcev kot samoupravne delovne skupine, saj to omogoča neposredno sodelovanje članov ZS. Še vedno pa funkcija sindikalnih skupin ni v polni meri zažive-
la povsod, kjer je ustanovljena.

V letu 1980 je v roku opravilo občne zbornice konstitutivne seje 70 odstotkov, v letu 1982 pa nad 80 odstotkov organizacij. Tako so letos vse

OO ZS oziroma konference občne zbornice oziroma konstitutivne seje opravile. Občne zbornice v obeh letih lahko ocenjujemo, tako glede vsebine kot dosledne izvedbe, kot zelo uspešne.

Leta 1980 je bilo izvoljenih 76 odstotkov novih predsednikov, 84 odstotkov podpredsednikov in 76 odstotkov novih sekretarjev. Letos pa je bilo izvoljenih 79 odstotkov novih predsednikov, 86 odstotkov podpredsednikov in 77 odstotkov novih sekretarjev.

Delež delavcev iz neposredne proizvodnje oziroma osnovnih dejavnosti v članstvu IO za leto 1980 je znašal 79 odstotkov, letos pa 76 odstot-

kov, delež žensk je 1980 znašal 49 odstotkov letos pa 45 odstotkov, delež mladih je z 20 odstotkov leta 1980 padel na 17 odstotkov, delež članov ZK pa je ostal nespremenjen – 20 odstotkov.

Ni vse v redu!

Na forumih ZSS, od občine navzgor, je bilo sindikalno delo vpeto v širše skupne naloge, ki smo jih na teh ravneh še kar uspešno izvajali. Gre za vprašanje samoupravnega organiziranja ZD in uresničevanja samoupravljanja, ob katerem z oceno, da je vse v redu ne moremo in ne smemo biti zadovoljni, saj ugotavljamo, da je samoupravno odločanje še prevečkrat formalnost in da je odzivnost članov samoupravnih organov komaj zadovoljiva, delegatov v temeljnih delegacijah pa slaba. Nadalje gre za uveljavljanje sistema samoupravnega družbenega planiranja, kjer se srečujemo z neusklajenimi družbenimi plani ali preambicioznimi razvojnimi načrti, ki presegajo dohodkovne zmoglosti OZD ter z zaprtostjo planiranja posameznih njegovih subjektov in z grupno lastniškim pojmovanjem dohodka. Da bi uveljavili v splošnem načelo »za približno enako delo približno enak OD« je potrebno močnejše uveljaviti panežne sporazume, katerih dosedanje preveliko število pa bi morali skrčiti vsaj za polovico. Žal sistem delitve po delu v mnogih OZD še

vedno ni povsod odločujoč faktor za višjo produktivnost dela in bolj ekonomično poslovanje. Številne so naloge, ki smo jih opravili in predvsem, ki nas še čakajo, tudi še na številnih drugih področjih, med njimi v socialni politiki, v podružbljanju in izvajanju obrambnih priprav in družbene samozaščite, na področju usmerjenega izobraževanja, v pospeševanju inventivne dejavnosti in še bi lahko naštevali. Skratka, odgovornega dela in pomembnih nalog tudi novemu vodstvu ZS v občini in v osnovnih organizacijah ne bo primanjkovalo.

Nina Legat-Čož

ARS Inženiring v SOZD Astra

Pred časom je Naša komuna že poročala o prenehanju začasne »prisilne uprave« v Ars Inženiringu in o pripravljenosti delavcev te delovne organizacije za združitev oziroma vstop v SOZD Astra. Po uspešnih referendumih v mesecu marcu, tako v Arsu kot tudi v Astrini delovni organizaciji Storitve, s katero se je Ars nameraval združiti, je do te združitve res tudi dejansko prišlo. Tako nova delovna organizacija sedaj posluje kot DO Astra-Ars Inženiring in ima svoj sedež v Rožni dolini, kjer ga je imela sicer že tudi prej.

Nekdanje Astrine Storitve in Ars Inženiring sta imela nekaj skupnih točk že pred združitvijo, predvsem kar se tiče ekonomske propagande, organizacije in realizacije sejmov, adaptacij in sanacij objektov. V novo zasnovani asociaciji pa se bo možno lotevati še večjih objektov in organizacij, kajti nekdanje Storitve imajo močan avtopark, s katerim so v Astrinem sozdu vršile storitve v dejanskem pomenu besede, poleg tega imajo svoj servis za vgradnjo vseh vrst stenskih in talnih oblog, znane pa so bile tudi po organiziranju sejmov doma in na tujem in imajo za to tudi vpeljana ekipo. Nova DO bo imela tako večji materialni pa tudi kadrovski potencial, čeprav je kadrov pri obeh morda ta hip premalo za večje posege. V novo zasnovani organizaciji imajo ta hip precej dela z novo organizacijo, opisom del in nalog, s planom za letos in naprej kakor tudi z dejanskim-organiskim združenjem obeh nekdanjih delovnih organizacij.

Nenazadnje velja omeniti tudi to, da je

Astra-Ars inženiring uspešno opravila vsa dela z izdelavo interierjev in eksterierjev za IX. kongres ZKS s katerim so bili v Astra-Arsu zadnje dni pred kongresom zelo zaposleni in so delali nepretrgoma. SOZD Astra, če ga lahko vsaj na hitro predstavimo občanom Viča, je nastal pred približno tremi leti in ga danes sestavljajo naslednje delovne organizacije s področja industrije, trgovine in storitev: Industrija plastičnih izdelkov (IPI) z Jesenic, Tovarna organskih kislin (TOK) iz Ilirske Bistrice, Vitojevac (tovarna gumijevih izdelkov) iz Vrbačke banje, Steklarna Hrpelje, Veletrgovina, Maloprodaja, Zunanja trgovina, Elektronski center in Ars Inženiring. V omenjenih organizacijah združuje delo okrog 1850 delavcev. Pričakujejo, da bodo letos ustvarili preko 1000 starih milijard prihodka.

Nedavno so sprejeli tudi smernice za razvoj sozda in pričakovati je, da bo še v letošnjem letu našlo v takšni samoupravni organiziranosti interes še več delovnih organizacij s področja proizvodnje. SOZD Astra ima v Jugoslaviji 14 predstavništev, 6 grosističnih skladišč, večje število prodajal in tri blagovnice. Kot že omenjeno, SOZD sam je star komaj tri leta, Astra pa je ravno lani slavila 30 let obstoja.

Zdi so, da je Ars Inženiring kot že drugi pred njim našel svoj smisel, eksistenco in socialno varnost v dobro organizirani sestavljeni organizaciji.

BORUT POGAČNIK

